

HỒI THỨ TÁM MƯỜI LĂM

TIÊN CHÚA DI CHIẾU GỬI CÔ NHI
KHỔNG MINH ÁN BINH CỰ MAN QUỐC

Tiên Chúa đại bại chạy về Bạch Đế Thành, kiểm điểm lại binh mã thấy mất hơn bảy vạn.

Triệu Vân cứ cố thủ, ngày đêm sai giữ các cửa thành rất ngặt.

Lúc đó Mã Lương chạy về đem hết lời Khổng Minh tâu với Tiên chúa.

Tiên chúa than :

- Phải ta sớm nghe lời Thừa Tướng thì đâu đến nỗi này. Nay trăm còn mặt mũi nào về Thành Đô trông thấy quần thần nữa . Bèn xuống chỉ ở luôn Bạch Đế Thành.

Lúc ấy lại có tin : Huỳnh Quyền đầu Ngụy rồi !

Chư tướng cả giận, tâu với Tiên chúa bắt hết gia quyến Huỳnh Quyền mà xử trảm.

Tiên chúa than :

- Huỳnh Quyền đầu Ngụy là tại trẫm. Đạo binh Bắc Giang chặn nghẹt nơi ải khẩu thì có muốn về cũng hết đường. Đó là điều bất đắc dĩ chớ đâu phải Quyền phụ ta !

Nói rồi bèn truyền cấp bổng lộc như cũ cho vợ con Huỳnh Quyền.

Còn Huỳnh Quyền qua đầu Ngụy, ra mắt Tào Phi.

Tào Phi hỏi :

- Khanh đến đầu trẫm có gian ý gì chăng ?

Quyền tâu :

- Tôi vốn mang ơn Tiên chúa, nay bị Lục Tồn chặn nghẹt, không đường trở về Thục, song chẳng lẽ tôi đầu Ngô, nên phải đầu Bệ hạ. Nếu Bệ hạ cho đầu thì sau này tôi còn thấy mặt Thục Chúa. Đó là đại ân, đâu có dạ nào phản phúc. Tào Phi nghe nói khen là bậc trung liệt bèn phong làm Trấn Nam tướng quân. Huỳnh Quyền từ chối. Tào Phi bèn lập kế phao tin :

- Thục Chúa đã chém hết vợ con gia quyến Huỳnh Quyền rồi .

Huỳnh Quyền nghe tin nói :

- Tôi với Thục chúa lấy lòng tin nhau. Chắc Thục chúa không nỡ làm thế !

Tào Phi càng khâm phục.

Tào Phi lại hỏi Giả Hủ :

- Nay Trẫm muốn gồm thâu thiên hạ. Vậy phải đánh Thục trước hay Ngô trước ?

Giả Hủ tâu :

- Lưu Bị là bậc anh hùng. Khổng Minh đa mưu. Tây Thục hiểm trở, khó đánh được. Còn Tôn Quyền rõ nẻo hư thiệt, lại có Lục Tốn đồn binh nơi hiểm yếu, khó mà đánh được .

Tào Phi mỉm cười :

- Ta đã sai ba đạo quân. Nhân dịp Ngô thắng Thục, tướng sĩ ham rượt giặc, Đông Ngô bỏ trống. Vậy không lợi dụng cơ hội đó sao ?

Lưu Hoa tâu :

- Lục Tốn giỏi binh cơ, ắt y đề phòng kỹ .

Tào Phi nói :

- Ý ta đã quyết. Chớ bàn ngược .

Về phía Ngô có tướng Châu Huồn, ngày kia được tin Tào Nhon đem binh tới lấy Tiệp Khê, Châu Huồn đi dẹp, chỉ để ít quân ở Nhu Tu.

Xảy nghe tin Tào Nhon sai tướng Thường Điều, Gia Cát Kiên, Vương Song qua đánh Nhu Tu.

Quân sĩ cả sợ. Duy Châu Huồn bình tĩnh nói :

- Việc thắng bại là do tướng điều khiển hay dở và binh gan dạ hay nhát đảm, chớ không phải tại đông quân . Nay Ngụy binh đi xa, người ngựa mệt mỏi, ta cùng chư tướng hãy cố thủ mà lo kế đánh bại, dù cho Tào Phi đến cũng chẳng sợ chứ Tào Nhon thì có xá gì .

Nói đoạn, truyền dẹp hết cờ trống, làm như thành trì thiếu kiên thủ để đánh lừa địch.

Còn tướng Ngụy là Thường Điều thấy thành trì không đề phòng, bèn kéo quân riết tới. Khi đến gần, bỗng nghe binh Ngô la ầm, rồi Châu Huồn xông ra đánh Thường Điều.

Sau vài hiệp, Thường Điều bị chém bay đầu. Binh Ngụy cả loạn, bị giết vô kể. Châu Huồn cả thắng.

Ngày kia có tin báo : Bên Đông Ngô đã đề phòng, Lục Tốn sai Lữ Phạm dẫn binh cự Tào Hưu. Gia Cát Cận giữ Nam Quận cự Tào Chơn, Châu Huồn ra Nhu Tu cự Tào Nhon. Ba đạo đều không tiến được .

Lưu Hoa tâu :

- Nếu họ đã đề phòng, chớ nên tấn binh, xin Bệ hạ chớ ngự giá .

Tào Phi không nghe, cử đốc binh tới. Ra chừng vài dặm thì có quân thua các nơi về phi báo :

- Thường Điêu bị Châu Hườn giết chết nên lui binh. Tào Nhon, Hầu Uyên đánh Nam Quận cũng bị Lục Tốn dẹp tan tành. Tào Hưu cũng bị Lữ Phạm sát hại rồi . Tào Phi nghe tin cả sợ, than :

- Chỉ vì trẫm không nghe lời các Khanh nên bại binh như vậy !

Nói đoạn, Tào Phi dẫn binh về Lạc Dương.

Từ đó Ngô, Ngụy không còn hòa nữa.

Trong khi đó, Tiên chúa ở Bạch Đế thành đã một năm, lại lâm bệnh nặng. Phần thương nhớ em , khóc đến lòa hai mắt. Đêm nọ, trong giấc mơ Tiên Chúa thấy có 2 người đứng hầu.

Tiên Chúa nổi giận :

- Trong mình Trẫm không an, truyền chúng bay phải lui !

Hai người không chịu lui. Xem kỹ thì ra Quan Vân Trường và Trương Phi.

Tiên Chúa bèn hỏi :

- Hai em chết rồi sao còn đến hầu anh được ?

Hai người tâu :

- Chúng em đã thác, song trời thấy khi bình sanh, hai em đều tín nghĩa, nên đã phong cho chúng em làm thần. Chẳng bao lâu nữa anh em ta sẽ gặp nhau.

Tiên Chúa khóc rống rồi giật mình thức dậy, kêu kẻ tả hữu mà nói :

- Trẫm chẳng còn sống lâu nữa !

Nói xong, sai quân về Thành Đô thỉnh Thừa tướng và Lý Nghiêm đến Bạch Đế thành mà lãnh di mạng .

Không Minh và Lý Nghiêm cùng hai con của Tiên Chúa đến Vĩnh An cung bái kiến.

Còn Thái Tử Lưu Thiện ở lại giữ Thành Đô.

Không Minh thấy bệnh Tiên Chúa đã nguy, bèn quỳ xuống mà nghe dạy.

Tiên chúa truyền :

- Từ Trẫm gặp Thừa Tướng đến nay, nhờ tài ba của Thừa Tướng nên mới gây được nghiệp Đế , nay vì không nghe Thừa Tướng nên bại binh. Bệnh tình trẫm đã kiệt nay mai ắt chết, còn Thái Tử thì nhỏ dại, nên phải phó thác việc cả cho Thừa Tướng .

Khổng Minh tâu :

- Xin bệ hạ hãy thiệu bảo long thể cho thiên hạ cây trồng .

Tiên Chúa nhìn quanh thấy em Mã Lương là Mã Tắc, bèn hỏi nhỏ Khổng Minh :

- Thừa tướng xem tài Mã Tắc thế nào ?

Khổng Minh tâu :

- Là bậc tài năng trong đời vậy !

Tiên Chúa nói :

- Không đâu. Trẫm thấy y nói nhiều mà không làm được chi !

Nói rồi liền truyền lấy bút làm tờ di chiếu trao cho Khổng Minh mà nói :

- Trẫm tuy ít học, song biết ít nhiều đại lược. Thánh nơn thường nói : "Chim kia gần chết, tiếng kêu đáng thương . Người gần thác, tiếng nói cũng lành. Ý trẫm muốn diệt Tào tặc phò nhà Hớn , không dè nữa chừng phải lia nhau. Thừa Tướng hãy trao di chiếu này cho Lưu Thiện. Phàm có điều chi phải nhờ Thừa Tướng.

Khổng Minh tâu :

- Tôi xin nguyện làm thân khuyển mã để đền ơn bệ hạ.

Tiên Chúa nói :

- Tuy trẫm phó thác song còn lời tâm phúc này muốn ngỏ cùng Thừa Tướng .

Khổng Minh tâu :

- Xin bệ hạ cứ dạy bảo .

Tiên chúa nói :

- Tài của Khanh gấp mười lần Tào Phi, ắt sẽ an bang định quốc. Như con trẫm đáng giúp thì giúp, bằng không hãy tự làm chúa mà giữ Thành Đô !

Khổng Minh vừa nghe nói dứt, tay chân bủn rủn, khóc rằng :

- Tôi đâu chẳng lo giữ cái tiết trung quân cho đến chết !

Nói đoạn đập đầu đến tóe máu.

Tiên chúa đỡ Khổng Minh dậy rồi nói với Lưu Vĩnh và Lưu Kỳ :

- Bây phải nhớ lời ta dặn, sau khi ta qua đời bây phải coi Thừa Tướng như cha.

Nói xong lại khiến 2 con lạy Khổng Minh.

Rồi lại phán với quần thần rằng :

- Các Khanh chớ nên khinh lờn Thừa Tướng mà phụ ý trẫm .

Lại kêu Triệu Vân dặn rằng :

- Trẫm với Khanh gian khổ có nhau từ lâu, nay phải chia rẽ. Vậy Trẫm gởi con trẫm cho Khanh, Khanh rán phò giúp để khỏi phụ lòng trẫm .

Triệu Vân tâu :

- Tôi xin làm thân trâu ngựa .

Tiên Chúa lại nói với các quan :

- Khanh đặng chúng quân , trẫm không nói hết từng người . Xin chớ phụ lòng trẫm.

Nói rồi liền băng hà thọ 63 tuổi.

Sau đó, Khổng Minh và các quan đều phò linh cữu về Thành Đô.

Thái tử ra ngoài thành nghinh tiếp linh cữu, làm lễ cử ai rồi đỡ tờ di chúc ra đọc :
" Trẫm nghe ở đời hễ 50 tuổi rồi thì không phải là chết yểu nữa. Nay trẫm đã hơn 60, chết đi cũng là lẽ thường. Song lo cho mấy anh em bây đó thôi. Vậy bây chớ thấy việc dữ nhỏ mà làm, chớ thấy việc lành nhỏ mà không làm. Chỉ có hiền, đức là làm lòng người phục mà thôi. Như cha đây, đức bạc lắm, chớ bắt chước. Sau khi ta chết, bây phải vâng lời Thừa Tướng như cha. Anh em bây phải ghi tạc lòng mà nghe theo Thừa Tướng để thực hiện ý định của cha nữa đừng bị bỏ dờ. Nay chiếu ! "

Đọc chiếu xong, Khổng Minh nói :

- Trong nước không thể một ngày không Vua, phải lập Thái tử lên ngôi để lập giềng mối nhà Hấn.

Quần thần bèn ứng tiếng lập Thái tử Lưu Thiện lên ngôi Hoàng đế .
Lưu Thiện lên ngôi lấy niên hiệu Kiến Hưng nguyên niên.

Hậu Chúa phong Gia Cát Lượng làm Võ vương hầu, lãnh Ích Châu Mục.

An táng Tiên chúa nơi Huê Lăng, tôn hàm ân cha là Chiêu Liệt Hoàng đế , tôn hoàng hậu Ngô Thị làm Hoàng thái hậu, Tôn phu nhơn làm Chiêu liệt hoàng hậu, Mê phu nhơn làm hoàng hậu, thăng thưởng quần thần.

Còn Ngụy chúa hay tin Tiên Chúa đã thác thì cả mừng, nói :

- Nay Lưu Bị đã chết thì ta hết lo rồi. Vậy nên thừa cơ đánh lấy Tây Thục .
Giả Hủ can :

- Lưu Bị thác nhưng có di chúc cho Khổng Minh phải giữ gìn Hậu Chúa. Vậy chưa nên đánh !

Tư Mã Ý tâu :

- Lúc này chưa nên thì đợi lúc nào ?

Tào Phi cả mừng, nói :

- Chỉ có khanh là hiểu được ta !

Tư Mã Ý Tâu :

- Nếu chỉ cử binh nơi Trung quốc thì khó thắng. Bây giờ phải dùng 5 đạo đánh áp lại, làm Gia Cát Lượng lúng túng thì ắt phải ngồi chịu thua.

Tào Phi nói :

- Phải dùng 5 đạo binh mã nào ?

Tư Mã ý tâu :

- Phải viết thư cho Tiêu Tử Vương quốc là Kha Tử Năng để mua lòng, rồi khiến y dẫn 1 đạo binh Tây Khương đánh Tây Bình Quan. Lại viết thư cho Man vương là Mạnh Hoạch khiến đem 10 vạn binh lấy Ích Châu , Vĩnh Xương, Trương Kha và Việt Huê . Lại khiến sứ qua Đông Ngô giao hảo với Tôn Quyền, hứa cắt đất cho y rồi khiến đánh Lương Xuyên, Giáp Khẩu, Bối Thành. Lại khiến Mạnh Đạt là tướng mới đầu, dẫn binh vào phía Tây Hớn Trung ; lại khiến Tào Chơn làm đại Đô đốc dẫn binh theo đường Kinh Triệu đánh Dương Bình Quan Tây Xuyên. Đó là 5 đạo vậy . Tào Phi cả mừng, bèn lựa 4 viên quan tài giỏi làm sứ đi bốn nơi. Phong Tào Chơn làm đại Đô đốc lãnh binh kéo thẳng đến Dương Bình Quan.

Còn bên Thục, từ khi Lưu Thiện lên ngôi, các tôi cựu thần già cả chết nhiều. Tất cả trào chính đều phó cho Khổng Minh. Lúc ấy Hậu chúa chưa lập hoàng hậu .

Khổng Minh bèn tâu :

- Con gái Xa kỵ tướng quân Trương Dực Đức là người hiền hậu, trẻ tuổi, Bệ hạ nên chọn làm hoàng hậu.

Hậu chúa bèn y tâu.

Công việc trào chính vừa xong thì có tin Tào Phi cử năm đạo binh kéo thẳng tới Tây Thục.

Đạo thứ nhất do Tào Chơn làm Đô đốc đánh Dương Bình Quan. Đạo thứ hai do Mạnh Đạt đánh Hớn Trung. Đạo thứ ba do Đông Ngô đánh Giáp Khẩu. Đạo thứ tư do Man Vương Mạnh Hoạch đánh Ích Châu. Đạo năm do Kha Tử Năng đánh Tây Bình Quan. Tin đã báo cho Thừa Tướng.

Hậu chúa cả kinh cho mời Khổng Minh tới.

Nội thị trở về báo :

- Thừa Tướng đau không ra khách được .

Hậu chúa càng thất kinh. Qua bữa sau sai Huỳnh Môn đến tận giường Khổng Minh mà thưa việc lớn ấy. Nhưng các quan đều không vô được vì Khổng Minh đã dặn các môn lại không được cho ai đến.

Các quan than :

- Tiên chúa lúc thác đã cố lời phú thác cho Thừa Tướng . Nay Tào Phi cử binh năm đạo đến xâm lăng bờ cõi mà Thừa Tướng lấy có đau là ý gì ?

Giây lâu có quân môn thưa :

- Bệnh mới vừa khá. Thừa Tướng nhắn lời mời các quan cứ về mai sẽ ra đô đường nghị việc .

Sáng hôm sau các quan đều đến trước phủ Thừa Tướng mà cũng không thấy ra tiếp. Lúc ấy, Đỗ Quỳnh vào tâu với Hậu chúa :

- Thừa Tướng không chịu nghị việc. Vậy xin bệ hạ hãy thân chinh đến mà hỏi kể , Hậu chúa liền vào cung thưa mọi việc với Hoàng thái hậu.

Thái hậu thất kinh nói :

- Sao Thừa Tướng làm như vậy, chẳng phụ lòng Tiên đế sao ?

Đồng Doãn tâu :

- Xin Hoàng thái.hậu an tâm. Chắc Thừa Tướng có kế chi đây . Vậy để chúa thượng đi trước, dầu Thừa Tướng có ý chi thì Thái hậu sẽ hỏi sau cũng chưa muộn .

Thái hậu nghe theo.

Hậu chúa bèn ngự giá đến trước phủ.

Kẻ môn lại thấy thánh giá bèn quì mọp mà lạy .

Hậu chúa hỏi :

- Thừa Tướng đâu ?

Kẻ môn lại thưa :

- Người ở đâu tôi thiết không rõ. Song Thừa Tướng truyền phải ngăn các quan không cho ai vào .

Hậu chúa liền đi bộ vào thì thấy Khổng Minh đang chống gậy xem cá.

Hậu chúa bước tới sau lưng giây lâu rồi mới hỏi :

- Thừa Tướng có an vui chăng ?

Khổng Minh quay lại thấy Hậu chúa bèn quì lạy mà tâu :

- Tội tôi đáng chết .

Hậu chúa nói :

- Nay Tào Phi phân binh 5 ngả, đánh rất gấp. Sao Tướng phụ không lo việc ấy ?

Khổng Minh cười, tâu :

- Lẽ nào tôi không biết. Tôi chẳng phải xem cá. Mà đó là chỗ tôi đang lo .

Hậu chúa hỏi :

- Vậy phải liệu sao ?

Khổng Minh tâu :

- Bốn đạo binh của Kha Tử Năng, Mạnh Hoạch, Mạnh Đạt và Ngụy tướng Tào Chơn tôi đã dẹp hết. Duy còn mình phía Tôn Quyền tôi cũng đã tính ra một kế nữa rồi . Song phải có một người lời nói cho hay làm sứ đến đó. Ngặt vì chưa tìm ra .

Hậu chúa nghe nói nửa mừng, nửa sợ hỏi :

- Trẫm muốn biết kế của Tướng phụ đã dẹp các đạo binh kia thế nào ?

Khổng Minh tâu :

- Tiên chúa đã phú thác bệ hạ cho tôi. Tôi đâu dám chối. Ngặt vì cái hay của binh pháp là cơ mật, chớ tiết lộ ra. Tôi biết Khả Tử Năng đến Tây Bình Quan, nên đã sai Mã Siêu là người nhậu ở Tây Lương, lại được lòng quân Tây Khương. Mã Siêu mà trấn nơi đó thì hết lo. Thế là một đạo quân đã dẹp rồi. Còn Mạnh Hoạch xâm phạm bốn quận, tôi đã sai người đem hịch văn đến cho Ngụy Diên làm kế nghi binh, ra tả vào hữu, rồi ra hữu vào tả. Man Vương thường đa nghi. Nếu thấy nghi binh chắc không dám cự , đạo quân thứ hai tôi đã dẹp xong. Còn Mạnh Đạt đến Hớn Trung. Mạnh Đạt với Lý Nghiêm kết nghĩa sanh tử. Nên tôi đã để Lý Nghiêm giữ Vĩnh An Cung. Tôi đã làm bức thư giả bút tự của Lý Nghiêm gửi Mạnh Đạt. Tất Mạnh Đạt sẽ giả đau không ra đánh. Đó là đạo binh thứ ba đã dẹp xong. Còn Tào Chơn đánh Dương Bình Quan, chỗ này hiểm trở nên đã sai Triệu Vân giữ chặn ải không ra đánh. Ấy là 4 đạo khỏi lo . Nhưng vì sợ sơ xuất nên sai Trương Bào và Quan Hưng đem binh phục các nơi hiểm yếu để phòng tiếp ứng cho Triệu Vân. Mỗi việc phải tức tốc báo về Thành Đô cho tôi biết. Các việc này rất cơ mật nên triều thần không ai được biết.

Chỉ còn một đạo do binh Đông Ngô thì chưa rục rịch vì còn ngóng xem bốn đạo kia có thắng thì mới đến đánh, còn như bốn đạo kia bại thì họ đâu có động binh. Hậu chúa cả mừng. Vừa bước ra khỏi dinh, các quan đứng đón ở ngoài thấy Hậu chúa hớn hờ thì mừng thầm. Trong số đó có Đặng Chi tự Bá Miêu, giữ chức Hộ Bộ thượng thư.

Khổng Minh bèn giữ Đặng Chi lại trò chuyện.

Khổng Minh hỏi :

- Hiện Thực, Ngụy, Ngô chia thành ba chân vạc, nếu muốn dẹp hai nước Ngô, Ngụy để thù gồm một mối thì phải đánh nước nào trước.

Đặng Chi nói :

- Ngụy tuy là giặc của Hớn, nhưng binh mạnh lắm, chưa thể tính gấp. Theo tôi nên hòa với Ngô ; sau đó tính chuyện phạt Ngụy.

Khổng Minh cười lớn :

- Tôi nghĩ vậy đã lâu, song chưa kiếm được người làm sứ qua Đông Ngô mà tính việc giao hảo. Nay ông rõ ý tôi. Ông hãy qua đó một phen .

Đặng Chi nói :

- Tôi tài sơ, trí thiên, sợ không kham nổi việc lớn đó !

Khổng Minh nói :

- Mai tôi vào tâu với thiên tử. Bá Miêu cố đi một phen đừng chối từ !

LỜI BÌNH:

- Hán Cao Tổ chém con trai Bạch Đế (rắn trắng) mà mở nghiệp. Hán Quang Vũ khởi binh từ Bạch Thủy mà lấy lại cơ đồ. Tiên chúa lại gửi con nôi Bạch Đế thành, thế thì cũng đều là Bạch cả.

- Việc đào viên kết nghĩa đến đây coi như hết. Sự nghiệp Lưu Bị kể cũng đã dứt, đến đây bắt đầu là sự hoạt động của Khổng Minh. Khổng Minh sẽ tiếp tục việc uỷ thác của Lưu Bị, sáu lần đem quân ra Kỳ Sơn, bảy lần thu cầm Mạnh Hoạch cho đến kế cuộc sự nghiệp. Vì vậy có thể xem đây là đoạn mở đầu cho việc Khổng Minh báo đáp ba lần Lưu Bị đến lều tranh.

- Cứ xét lời Tiên chúa căn dặn Thái tử Lưu Thiện thì đã rõ thái tử là hạng vô dụng rồi. Ngu hèn như Lưu Thiện thì chẳng những làm việc thiện lớn không xong mà làm việc ác lớn cũng chẳng nổi. Biết con không làm nổi việc đại ác nên chỉ cần răn: "Đừng làm điều ác nhỏ". Cái tài cơ biến Tiên chúa cũng biết con mình không làm nổi, nên chỉ dặn: "Cha mày đức bạc, đừng có bắt chước". làm cha dặn con như thế quả là biết con không ai bằng cha vậy.

- Hoặc bảo rằng Tiên chúa muốn Khổng Minh làm vua nước Thục đó là dụng ý gì?

Xét rằng: Lưu Bị là người hiểu tâm lí hơn ai hết. Lời nói của Lưu Bị chỉ làm cho Khổng Minh đem hết lòng phò con mình về sau. Nhưng bậc đồ vương định bá thường có những xảo ý để buộc người như thế là thường.